

BATHAKA

Lesson 5 for August 2, 2025

"Na gũgĩkinya atĩrĩ, atĩ
rĩrĩa mũgakinya bũrũri
ũrĩa Jehova akamũhe, o
ta ũrĩa amũirĩre, ũndũ
ũcio wa kũmũtungatĩra
mũkawĩkaga. Na
rĩrĩ, hĩndĩ ĩrĩa ciana
cianyũ ikaamũria ũũ:
Gitũmi kĩa ũndũ ũyũ
mwĩkaga wa gũtungatĩra
Jehova-rĩ, ni kĩ?"
Thama 12:25,26

Ihũra rĩa ikũmi rĩahũrire bamĩrĩ ciothe cia Misiri iria ciaregire kũrũmĩrĩra ũtaarani wa Ngai. Ũndũ ũcio ndwahanĩkire ũterĩgĩrĩrũo, no waanĩrĩrũo thikũ nyingĩ mbere.

Ũndũ ũcio makĩria warĩ, kĩgeranio kĩa wĩtĩkio. Gũtirĩ mũndũ wagĩrĩrũo gũkua ũtukũ ucio. Mũndũ o wothe aarĩ na mweke wa kũhonokia irigithathi rĩake.

Kagondũ no ko gatuĩrĩruo. No ko kaagĩrĩrũo nĩ gũkua. No thakame yako ĩngĩatũmire Mwanangi arũgĩrĩre. Gĩtũmi nĩkĩ? Tondũ Kristo nowe ũhonokanagia. Na ũndũ ũcio warĩ ũtũũre ũririkanĩtũo njiarwa na njiarwa... nginya oke.

 Ikaania (Thama 11)

 Ihaarĩrĩria (Thama 12:1-16)

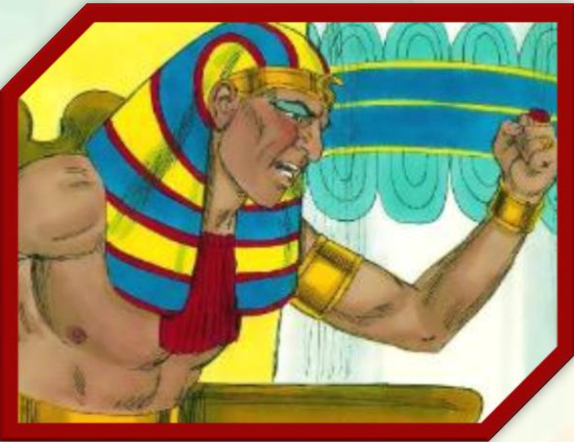
 Thakame na dawa ya kũimbia (Tham 12:17-23)

 Ririkana na ũrutane (Thama 12:24-28)

 Ihũũra rĩa ikũmi (Thama 12:29-30)

IKAANIA

"Nake Jehova akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ harĩ ihũũra rĩngĩ rĩmwe rĩtigarĩte, na nĩngũrĩrehithĩrie Firaũni, o na bũrũri wa Misiri. Na thutha wa ũguo, nĩakareka mũthĩĩ muume kuo; na rĩrĩ, hĩndĩ ĩrĩa akareka mũthĩĩ-rĩ, nĩ kũingata akamũingata muume kuo biũ" (Thama 11:1 NKJV)

Thutha wa nduma kũgĩa thikũ ithatũ, Firaũni akĩrakarĩra Musa na akĩmwatha acoke nyũmba-inĩ ya ũthamaki (Thama. 10:28).

No Musa akĩrega gwathĩkĩra watho ũcio, nĩũndũ muoyo wa irigithathi rĩa Firaũni warĩ hatĩka-inĩ. Atarĩĩ ta Ngai he Firaũni (Thama. 7:1), no nginya angĩamũheire mũkana wa ũrĩa erekeire gwĩka (Amosi 3:7).

Musa nĩwe weherire mbere ya Firaũni e na marakara. Arakarĩtio nĩ ũũmũ wake wa ngoro na maumĩrĩra ma itua rĩake. Ona gũtuika nĩ matĩite Musa, andũ aingĩ a Misiri nĩmaregire kũigwa rĩitana rĩa Musa (Thama. 11:3).

Ihinda rĩa Ngai gũtuanĩra ciira nĩ ikinyu (Thama. 12:12):

Kũrĩ arĩa etĩĩ, eegathi na ahinyanĩrĩra: iherithia na ũigĩrĩrĩki wa gũcokia kĩrĩa gĩatunyanĩtwo (Thama 11:4-5, 2)

Kũrĩ arĩa mathĩkagĩra watho wa Ngai: iherithia kũhetũkithio, na kũrekererio (Thama . 11:7-8)

IHAARĪRIA

"Arĩrĩa kĩrĩndĩ gĩothe gĩa Israeli' ũkĩire atĩrĩ, Mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ wakinya-rĩ, nĩ gĩgecarĩria tũtũrũme kana tũrũhĩ, o mũndũ ecarĩrie kamwe, o ta ũrĩa mũciĩ wake ũtarĩ; nako gatũrũme kamwe gatuĩkage ka mũciĩ ũmwe" (Thama 12:3)

Ngai nĩ ataarĩrie na kinyi ũrĩa maagĩrĩruo gwĩka nĩ getha Mwanangi "agarare" (*Pesach*, Kwagarara), na irigithathi rĩtingĩakuire:

Ngai nĩ aharĩrie andũ ake nĩ getha mataũkĩrũo nĩ tha ciake na mamũthathaiye (Thama. 12:27b).

Mweri ikũmi marĩ maige keheri-inĩ kagondugatarĩ na ũũgũ ka o mũciĩ, kana ka mĩciĩ ĩtarĩ mĩingĩ (Tham. 12:3-5).

Mweri ikũmi na inya hwa-inĩ, makarute igongona (Tham. 12:6)

Mahake hingĩro cia mĩrango thakame (Tham. 12:7)

Marĩe nyama ciako ciothe irĩ cia gũcinũo, marĩanĩrie na mũgate ũtarĩ mũimbie na mahuti marũrũ (Tham 12:8-10)

Marĩe marũgamĩte ta andũ me na ihenya, mekĩrĩte nguo na meharĩrie gũthĩ (Tham. 12:11)

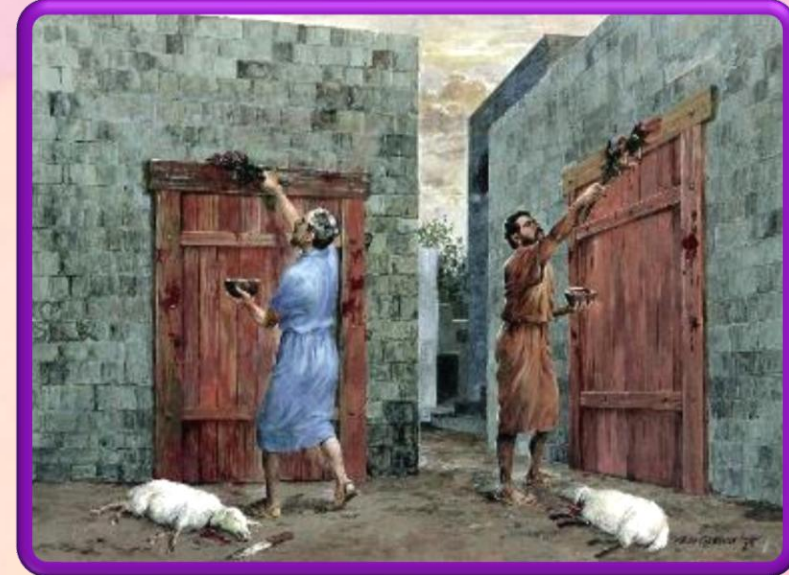
Mauma Misiri, mathĩ na mbere kũrĩa mũgate ũcio ũtarĩ mũimbie ihinda rĩa thikũ mũgwanja (Tham. 12:15)

THAKAME NA DAWA YA KŪIMBIA

Hĩndĩ ɔ Musa agĩgĩtithia athuri othe a Israeli, agĩkĩmera atĩrĩ, ta thĩĩ mwĩnyitĩre tũtũrũme mũtũtware matũũra-inĩ manyu o ta ũrĩa mĩcĩĩ yanyu ɣtarĩĩ, na mqthxnje gatqrqme ga Bathaka” (Tham 12:21)

Mweri ikũmi na inya, indo igĩrĩ nĩ ciagwetagwo ũkũngũĩri-inĩ ũcio: thakame na dawa ya kũimbia.

Marĩ meherie dawa ya kũimbia mĩcĩĩ-inĩ yao na maruge mĩgate ɣtarĩ nayo (mĩgate ɣtarĩ mĩimbie). Na tondũ kuumagara nĩ gwakuhĩrĩrie matiarĩ makorũo na ndawa ya kũimbia. (Tham. 12:17–20). Ndawa ya kũimbia ɣhananĩtio na mehia, na mũgate ũtarĩ mũimbie ũkahananio na mũtũũrĩre mwerũ thĩiniĩ wa Jesũ Kristo (1 Kor. 5:6–8; 2 Kor. 5:17).

Thakame nĩyo yaarĩ kĩndũ gĩa kũhonokania. Yarũgamĩte ɣthenya rĩa thakame ya Jesũ—ĩrĩa yaitirũo mũtharaba-inĩ—nĩ getha hĩndĩ ya ciira, Ngai “aagarare” ituĩro riitũ. (1 Johana 1:7 ; 2:1-2).

Mũthobi wa kũminjia thakame (Tham. 12:22) nĩ kĩonereria gĩa gũtheria mehia (Thab. 51:7).

RIRIKANA NA ŪRUTANE

“Naguo ũndũ ũcio nĩ mũkaumenyagĩrĩra ũtuike mūtugo ũrĩa ndĩmũtuĩrĩire inyuĩ ona ariũ anyu tene na tene” (Thama 12:24)

Ona mbere ya amarutĩte Misiri, Ngai nĩ arutĩte mĩcĩĩ ya Ahibirania kũiga historia yao na njĩra ya kwĩra ciana ciao o mwaka o mwaka (Tham. 12:24-27).

Kuuma hĩndĩ io, Bathaka ĩgĩtuĩka ya gũkũngũĩrũo nĩ o mũcĩĩ. Gaka karĩ kanya ka aciari kũnengereria ciana ciao ũmenyo wa Ngai.

Rũgano rwa ũkũũri no nginya rũngĩataarĩrio na njĩra ya kinyi na rũheanwo nĩ mũndũ wa mbere (Gqcok. 26:5-9).

Ūndũ ũyũ wĩna ũrutani wa mwanya mũno kũrĩ ithuĩ. Nĩ twagĩrĩire tũrute ciana ciitũ wĩtĩkio wiitũ. Nĩ nginya tũmere ũrĩa Ngai aneka, to thĩiniĩ wa historia, no nĩ nginya mĩtũũrĩre-inĩ iitũ. Nĩ nginya tũmonie kũinamĩrĩra na gũthathaiya Ngai (Tham. 12:27).

IHŪRA RĨA IKŪMI

Na gũgĩkinya atĩrĩ, atĩ o ũtukũ gatagatĩ, Jehova akĩũraga marigithathi mothe ma bũrũri wa Misiri, aambĩrĩre o irigithathi rĩa Firaũni rĩa Firaũni ũrĩa waikaragĩra gĩtĩ kĩa ũnene, o nginya irigithathi rĩa mũndũ ũrĩa muohe korokoro-inĩ, na marigithathi mothe ma ũhiũ” (Thama 12:29)

Firaũni nĩ athanĩte marigithathi mothe ma Ahibirania moragũo hatarĩ kũrũgĩrĩrũo (Tham. 1:22). Ngai atuite marigithathi tu moragũo (Tham. 12:29). Thĩinĩ wa nyũmba o yothe ĩtahakirũo thakame nĩgwakuire mũndũ ũmwe (Tham. 12:30).

Ituĩro nĩrĩagũĩrĩre ngai cia Misiri na njĩra nditũ, iria ciarũgamĩrĩrwo nĩ Firaũni (Tham. 12:12).

Gũtirĩ ngai cia Misiri ciarehire ũteithio, ona Firaũni ndangĩagirĩrĩrie kĩng’ũki kũ.

O ũguo gwatariĩ hĩndĩ ya Firaũni, mehia maitũ no mahutie andũ arĩa angĩ na njĩra njũru. No o ta Musa, kwĩhokeka na kũrũgama gwitũ no kũhonokie andũ aingĩ.

“ Maagĩrĩrũo o hamwe na ciana ciao meyeheranie na Amisiri, na makorũo thĩinĩ wa nyũmba ciao, nĩ gũkorũo Mũisraeli o wothe ũngĩakorirũo thĩinĩ wa nyũmba ya Amisiri , nĩ mangĩahutirio nĩ guko kwa mũraika ũcio wanangaga. No mathirũo maige thigũkũ io ya bathaka ta ũndũ wa gũtũũra, nĩ getha ciana ciao cingĩkamoria gĩtũmi kĩa ũndũ ũcio, makaamatarĩria maũndũ marĩa monire bũrũri wa Misiri. Atĩ hĩndĩ ĩrĩa mũraika ũcio wanangaga acangaga ũtũkũ akĩũragaga marigithathi ma andũ, na marigithathi ma nyamũ, nĩarũgĩrĩre nyũmba ciao, na atĩ gũtirĩ Mũhibirania ona ũmwe woragirwo ũrĩa wothe wahakire thakame hingĩro-inĩ cia Mĩrango yao [...] Andũ amwe a Misiri nĩmathaithanire marekũo maingĩre thĩinĩ ya nyũmba cia Aisraeli, ũtukũ ũcio mũraika wa Ngai oragaga marigithathi ma Misiri. Nĩmaiguithĩkĩte atĩ ngai ciao icio mathathaiyagia itiarĩ na ũmenyo, na atĩ itiarĩ na hinya wa kũhonokia ona kana kũũraga. Aisraeli nĩ maamũkĩrire Amisiri arĩa metĩkirie thĩiniĩ wa nyũmba ciao”